

Kindercentra Midden Nederland

Kind & Co

Pedagogisch werkplan

KDV Kindcentrum Rijnvliet

Juni 2021

Inleiding

Voor u ligt het pedagogisch werkplan voor het Kinderdagverblijf (KDV) Kindcentrum Rijnvliet van KMN Kind & Co. Dit pedagogisch werkplan vormt samen met het Algemeen Pedagogisch Beleid één geheel en is bestemd als leidraad voor ons als medewerkers van KDV Kindcentrum Rijnvliet. Tevens is dit pedagogisch werkplan bedoeld als informatie voor ouders, zodat zij weten hoe er bij ons op het kinderdagverblijf wordt gewerkt.

Zoals u in onze brochure 'Welkom bij KMN Kind & Co' kunt lezen, ziet KMN Kind & Co zichzelf als pedagogisch partner.

In het Algemeen Pedagogisch Beleid zijn de vier speerpunten uit de Mission Statement nader toegelicht, in dit pedagogisch werkplan werken we de vier basisdoelen verder uit zoals vastgelegd in de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang:

- Het bieden van (emotionele) veiligheid
- Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties
- Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties
- Overdracht van waarden en normen

KMN Kind & Co werkt volgens een kwaliteitszorgsysteem, dat gebaseerd is op de PDCA cyclus. Dit houdt in dat wij kwaliteit zien als een continu proces. We werken aan de hand van afspraken, die vastgesteld zijn in werkwijzen en procedures. Ons beleid en werkwijzen zijn opgenomen in het kwaliteitshandboek en ondersteunen de pedagogisch medewerkers bij het dagelijks handelen. Jaarlijks wordt middels interne audit, onderzocht of onze werkwijzen en afspraken in de praktijk doeltreffend zijn. Daarbij zijn we tevens alert op mogelijke verbeteringen.

Onze locaties worden jaarlijks geïnspecteerd door de GGD. De uitkomsten van een inspectie worden besproken met de pedagogisch medewerkers en de oudercommissie van de locatie. Het inspectierapport is te vinden op onze eigen websitepagina.

Het pedagogisch werkplan, het Veiligheids- en Gezondheidsbeleid, wijzigingen hierin en de invulling van het vierogenprincipe op de locatie, worden jaarlijks besproken met de oudercommissie. Het werkplan wordt minimaal 1 x per 2 jaar bijgesteld en ter advisering voorgelegd aan de oudercommissie.

Mocht u nog informatie missen, dan kunt u hier natuurlijk altijd naar vragen bij de pedagogisch medewerker, senior of clustermanager. Ook is in de brochure 'Welkom bij KMN Kind & Co' en op onze website www.kmnkindenco.nl veel algemene en aanvullende informatie terug te vinden.

Wij wensen u veel leesplezier.

Team KDV Kindcentrum Rijnvliet

Datum: 16 juni 2021

Inhoudsopgave

Inleiding	1
Inhoudsopgave	2
Algemene informatie	3
Onze accommodatie, groepsruimten en stamgroep.....	3
In onze accommodatie.....	3
Stamgroepen	3
Onze buitenruimte.....	4
Onze openingstijden	4
Het afnemen van een extra dag(deel).....	4
Beroepskracht - kindratio (BKR) en de drie-uursregeling	4
Onze dagindeling.....	5
Eten, drinken en slapen	5
Verschonen, zindelijkheid en persoonlijke hygiëne	7
Oudercontacten: kennismaking, wennen, overdracht en ouderavonden	7
Mentorschap	8
Mijn KMN Kind & Co	8
Ouderavonden	8
De oudercommissie	9
Observeren en volgen.....	9
Overdracht naar basisschool en buitenschoolse opvang	9
Zorgkinderen.....	10
Ons kinderdagverblijf in de wijk; onze externe samenwerkingspartners	10
Pedagogische doelen	11
Het bieden van sociaal emotionele veiligheid.....	11
Vaste gezichten op de groep	11
De rol van de pedagogisch medewerkers	11
Het vierogenprincipe.....	12
Vast dagritme	12
De groepsruimte	12
De buitenspeelruimte.....	12
Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties	13
Spel & speelgoed.....	13
Activiteiten	13
Uk & Puk	14
Zelfstandigheid bevorderen	15
Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties.....	15
Overdracht van waarden en normen.....	16
Afspraken, regels en omgangsvormen	16
Gewenst en ongewenst gedrag	16
Rituelen	16
De pedagogisch medewerkers.....	17
Deskundigheidsbevordering	17
Stagiaires, beroepskrachten-in-opleiding	17
Tot slot.....	19

Algemene informatie

Wij vinden het belangrijk dat de kinderen zich kunnen ontplooiën in een warme, veilige en stimulerende omgeving. Wij gaan uit van de behoefte van het kind, ingepast in de groep. Daarbij kijken wij vooral naar de mogelijkheden van het kind. Dit betekent dat wij op een positieve en uitnodigende manier met kinderen omgaan.

Wij bewaken de kwaliteit van onze opvang en proberen voortdurend deze kwaliteit te verbeteren. Dit doen wij door te werken volgens interne en externe kwaliteitseisen. Wij staan open voor op- en aanmerkingen van ouders. Wij kijken kritisch naar ons zelf en spreken elkaar aan op ons handelen. Onze deskundigheid vergroten wij door het bijwonen van professionaliseringsbijeenkomsten en door collegiale consultatie tijdens onze teambesprekingen.

Maar bovenal vergroten wij onze deskundigheid door te blijven kijken naar ieder kind dat aan onze zorg is toevertrouwd.

Onze accommodatie, groepsruimten en stamgroep

In onze accommodatie

Kinderdagverblijf Kindcentrum Rijnvliet is onderdeel van het Integraal Kindcentrum Rijnvliet (IKC) en is gehuisvest in een modern gebouw. Het kinderdagverblijf biedt binnen het IKC opvang aan kinderen van 0 tot 4 jaar. Er zijn vier mooie groepsruimtes op de begane grond die allemaal grenzen aan het buitenspeelplein. Verder is er een binnenspeelplein en een speelzaal. De groepsruimtes hebben een rustige uitstraling door gebruik van natuurlijke materialen en kleuren. Er is veel ontwikkelingsgericht speelmateriaal aanwezig waar de kinderen mee kunnen spelen.

De groepsruimtes zijn zo ingericht om de ontwikkeling van uw kind optimaal te stimuleren.

Op de babygroepen zijn onder andere een grondbox en softbox aanwezig met diverse speelmogelijkheden waar uw baby naar hartenlust kan verkennen, ontwikkelen en zich kan vermaken met leeftijdsgenootjes. Verder is er een huishoek met speelkeuken, een speelhuis(frame) waar de fantasie geprikkeld wordt en een bouwhoek met werkbankje. Aan een lage tafel met stoeltjes kunnen de kinderen zelf spelen en zo mogelijk al zelf eten.

De verticale groep beschikt over een grondbox, een huishoek met speelkeuken en huisframe, een bouwhoek en een lage tafel met stoeltjes.

De peutergroep heeft een bouwhoek om op een speelse manier de motorische en ruimtelijke ontwikkeling van uw kind te stimuleren. De keuken/huishoek is een uitstekende plaats voor rollenspellen, fantasieverhalen en stimulatie van de sociaal-emotionele ontwikkeling.

Ook is de ruimte de ideale plek voor uw kind om eigen bedenksels op papier te mogen zetten, te verven, te knippen, te plakken en te kleuren. Hierdoor ondersteunen wij de creatieve ontwikkeling van uw kind. Op de groepen zijn verder Pikler elementen of klim- en kruipkussens aanwezig.

Er zijn per groepsruimte twee slaapkamers aanwezig die grenzen aan de groepsruimte. Iedere groep heeft een eigen pantry. De aangrenzende groepen Noot en Bes delen de verschoonruimte met elkaar. De andere 2 groepen hebben ieder een eigen gedeelte in een gedeelde verschoonruimte.

Door middel van ramen is er vanuit de diverse ruimtes direct zicht op de aangrenzende ruimte; zoals bijvoorbeeld de slaapkamers, verschoonruimte en de gang.

In de hal hangt een bord met de foto's van de pedagogisch medewerkers die aanwezig zijn op die dag, zodat ouders en kinderen al gelijk bij het brengen kunnen zien wie er aanwezig zijn.

Stamgroepen

Binnen ons kinderdagverblijf hebben wij de volgende indeling in stamgroepen:

- Groep Paprika: maximaal 16 kinderen in de leeftijd van 0 tot 2 jaar begeleid door 4 vaste pedagogisch medewerkers per dag.
- Groep Bes: maximaal 16 kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar begeleid door 3 vaste pedagogisch medewerkers per dag.
- Groep Noot: maximaal 16 kinderen in de leeftijd van 0 tot 2 jaar begeleid door 4 vaste pedagogisch medewerkers per dag.
- Groep Munt: maximaal 16 kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar begeleid door 2 vaste pedagogisch medewerkers per dag.

Wanneer de kinderen naar hun 2^e stamgroep gaan, dan vragen wij hier vooraf toestemming van de ouders voor middels het toestemmingsformulier.

In vakanties kunnen er groepen worden samengevoegd. Ouders worden tijdig geïnformeerd voorafgaand aan de vakantie geïnformeerd over de samenvoeging van groepen, welke pedagogisch medewerkers aanwezig zijn en in welke groepsruimte de kinderen worden opgevangen.

Eerste stamgroep	Tweede stamgroep
Kinderen van groep Paprika van 0-2 jaar	Groep Noot
Kinderen van groep Bes van 0-2 jaar	Groep Paprika
Kinderen van groep Bes van 2-4 jaar	Groep Munt
Kinderen van groep Noot van 0-2 jaar	Groep Paprika
Kinderen van groep Munt van 2-4 jaar	Groep Bes

Onze buitenruimte

Onze buitenruimte is ingericht om naar hartenlust te kunnen spelen. Er is voor ieder wat wils, er zijn klim/klauter mogelijkheden en er is voldoende ruimte voor de kinderen om te rennen en te fietsen. Er is een zandbak onder schaduwdoeken, een speeltoestel op beschutte plek en een ontdektuin. Hier is een ontdekkpad met hoogteverschil, een palentunnel en een bruggetje. Daarnaast is er volop groen aanwezig.

Buiten spelen vinden we voor alle kinderen belangrijk; het is goed voor de ontwikkeling in brede zin en buiten spelen is gezond! De buitenruimte is zoveel mogelijk met natuurlijke materialen ingericht en kinderen kunnen er van alles ontdekken in het groen, met water en zand. Dat betekent ook dat uw kind beter niet zijn mooiste kleren kan dragen naar het kinderdagverblijf, want van buiten spelen word je soms een beetje vies. Wij vragen daarom de ouders ook standaard reservekleding achter te laten in het mandje van hun kind.

Onze openingstijden

Wij zijn vijf dagen per week geopend van 7:30 tot 18:30 uur. Tijdens de algemeen erkende feestdagen zijn wij gesloten; zo ook eens in de vijf jaar op bevrijdingsdag.

Wij vragen de ouders hun kind tussen 7:30 en 9:00 uur te brengen. Aangezien het 'dagprogramma' om 9:00 uur start, is het fijn als iedereen dan aanwezig is.

Vanaf 16:00 uur is er gelegenheid om de kinderen te komen halen.

Mochten ouders later dan 9:00 uur willen brengen of eerder dan 16:00 uur willen halen, dan is dat geen probleem, wel vragen wij dit door te geven aan de pedagogisch medewerkers van de desbetreffende groep.

Als het kind door iemand anders dan door de ouder(s) wordt opgehaald, dan dienen ouders dat aan ons door te geven, anders geven wij het kind niet mee!

Het afnemen van een extra dag(deel)

Wanneer ouders incidenteel een extra dag(deel) willen afnemen, dan leggen zij dat voor aan een pedagogisch medewerker en/of clustermanager van de locatie. Deze bepaalt of het kan. Behalve dat zij hierbij rekening houdt met het aantal kinderen en pedagogisch medewerkers op de groep, bekijkt zij ook of het goed is voor het welzijn van het kind/de groep.

Een toegekende extra- of ruildag(deel), wordt altijd schriftelijk vastgelegd en kan, in overleg met de ouders, op een andere groep plaatsvinden.

Wanneer ouders structureel een extra dag(deel) willen afnemen, dan leggen zij dat voor aan de afdeling planning. Deze bepaalt of dit binnen de eigen stamgroep kan.

Als dit niet kan, overlegt de afdeling planning met de clustermanager of het kind (zo lang het nodig is) op een andere groep geplaatst kan worden. Als de clustermanager, in overleg met de pedagogisch medewerker, verwacht dat dit voor het welzijn van het kind en de andere groep geen problemen oplevert, dan wordt (tijdelijke) plaatsing voor desbetreffend dag(deel) aan de ouders voorgesteld.

Beroepskracht - kindratio (BKR) en de drie-uursregeling

De BKR is het aantal pedagogisch medewerkers in verhouding tot het aantal kinderen op de groep. Deze verhouding is afhankelijk van de leeftijd van de aanwezige kinderen. Voor het bepalen van de juiste BKR volgen wij de landelijke richtlijnen (www.1ratio.nl). Ook als we groepen samenvoegen.

Groep met 3 of 4 pedagogisch medewerkers:

- Op maandag t/m vrijdag voldoen we aan de BKR van 7:30 tot 8:30 uur, van 9:00 tot 13:00 uur (begin pauze tijd), van 15:00 (einde pauzes) tot 17:00 uur (vertrek vroege dienst) en van 17:30 tot 18:30 uur.

Groep met 2 pedagogisch medewerkers:

- Op maandag t/m vrijdag voldoen we aan de BKR van 7:30 tot 8:10 uur, van 9:00 tot 13:00 uur (begin pauze tijd), van 14:20 (einde pauzes) tot 17:00 uur (vertrek vroege dienst) en van 17:50 uur tot 18:30 uur.

Op bepaalde momenten van de dag kijken wij af van de BKR en maken wij gebruik van de drie-uursregeling. Zoals aan het begin en einde van de dag als er minder kinderen aanwezig zijn op het kinderdagverblijf en tussen de middag als een deel van de kinderen naar bed gaat. Op die momenten hoeven niet alle pedagogisch medewerkers aanwezig te zijn. Hier stemmen we onze diensten en de pauzes op af.

	Tijdstippen waarop niet wordt afgeweken van de BKR	Tijdstippen waarop wordt afgeweken van de BKR
Maandag tot en met vrijdag <i>3 of 4 medewerkers per groep</i>	07:30 – 08:30 uur 09:00 – 13:00 uur 15:00 – 17:00 uur 17:30 – 18:30 uur	08:30 – 09:00 uur 13:00 – 15:00 uur 17:00 – 17:30 uur
Maandag tot en met vrijdag <i>2 medewerkers per groep</i>	07:30 – 08:10 uur 09:00 – 13:00 uur 14:20 – 17:00 uur 17:50 – 18:30 uur	08:10 – 09:00 uur 13:00 – 14:20 uur 17:00 – 17:50 uur

Op KDV Kindcentrum Rijnvliet beginnen de eerste pedagogisch medewerkers om 7:30 uur, de volgende om 8:00, 8:15 of 8:30 uur en om 9:00 uur zijn alle medewerkers in huis.

Aan het begin en einde van de dag hebben we een opendeurenbeleid. Dan zijn er ook minder kinderen aanwezig op het kinderdagverblijf. Tussen de middag slapen veel kinderen, waardoor op die momenten niet alle pedagogisch medewerkers aanwezig hoeven te zijn. Wij houden hier rekening mee bij het inroosteren van personeel. Tussen de middag houden de pedagogisch medewerkers 40 minuten pauze.

Onze dagindeling

De kinderen worden tussen 7:30 en 9:00 uur gebracht.

We houden hierbij rekening met het eigen ritme van de kinderen en zoals zij dat thuis gewend zijn. Dit geldt vooral bij de baby's. De dreumesen gaan in het algemeen twee keer slapen en de peuters één keer, ofwel slapen of rusten.

Tussen 09:15 en 9:45 uur wordt er met de kinderen fruit gegeten en water of thee gedronken.

Rond 9:45 uur worden de kinderen verschoond en is er een toiletronde, de dreumesen gaan dan naar bed.

Rond 10:00 uur gaan de kinderen buiten spelen, een activiteit doen volgens het activiteitenplan of vrij spelen. De activiteiten stemmen wij af op de verschillende leeftijdscategorieën.

Rond 11:30 uur gaan de kinderen aan tafel voor de lunch.

Rond 13:00 uur gaan de peuters, die nog een middagslaapje doen, naar bed tot 15:00 uur.

De kinderen die niet naar bed gaan, kunnen vrij spelen of er wordt een activiteit voor ze georganiseerd.

De dreumesen die twee keer slapen, gaan rond 14:00 uur nogmaals naar bed.

Rond 15:15 uur wordt er met de kinderen groente gegeten en water of thee gedronken.

Rond 15:45 uur gaan de kinderen vrij spelen, binnen of buiten.

Rond 17:00 uur wordt met de kinderen een gezonde snack gegeten.

De kinderen kunnen tussen 16:00 en 18:30 uur opgehaald worden.

Eten, drinken en slapen

Samen eten is belangrijk. Samen eten is gezellig. Eetmomenten geven structuur aan de dag. Samen eten versterkt het onderlinge contact.

Zodra we gaan eten en drinken, zitten we met alle kinderen en pedagogisch medewerkers aan tafel. Het eetmoment wordt gestart met een liedje. Daarna wachten we op elkaar totdat iedereen wat heeft en zeggen we "eet smakelijk". Dit is van belang omdat het ritueel de situatie herkenbaar maakt, duidelijkheid geeft en dus veiligheid biedt.

Doordat alle kinderen aan tafel zitten, leren zij ook van elkaar. Het gezegde "zien eten, doet eten" werkt in de praktijk. Het eetmoment is een gezellig en sfeervol leermoment, waarbij de pedagogisch medewerkers het voorbeeld geven.

Het is belangrijk dat de pedagogisch medewerkers de rust en de tijd nemen om een baby de fles te geven; dit gebeurt in het eigen ritme dat de pedagogisch medewerker met ouders zal overleggen. Vanzelfsprekend is het ook mogelijk borstvoeding aan ons te geven. Indien van toepassing maken wij hierover tijdens het kennismakingsgesprek nadere afspraken en ontvangen ouders van ons informatie over het meegeven van voeding met het oog op hygiënevoorschriften.

Het kan voorkomen dat wij de baby de voeding op een andere tijd geven dan thuis; soms hebben baby's op het kinderdagverblijf namelijk een ander ritme. Als dit aan de orde is, dan hoort de ouder dit van de pedagogisch medewerker wanneer de baby wordt opgehaald.

Zodra een kind brood mag eten, kan het langzaam gaan wennen aan het ritme van het kinderdagverblijf. De leeftijd waarop dit gebeurt, is uiteraard afhankelijk van het kind, evenals het tempo waarin dit gebeurt. We pureren het fruit en we snijden het brood in hele kleine stukjes. Oudere kinderen volgen het voedingsritme van het kinderdagverblijf en eten mee met de groep. We gaan er vanuit dat kinderen thuis ontbijten voordat zij naar het kinderdagverblijf komen.

KMN Kind & Co stelt zich tot doel om een positieve bijdrage te leveren aan een gezonde ontwikkeling én leefstijl van kinderen. Dit komt onder andere tot uiting in ons voedingsbeleid. Meer informatie vindt u op de website en ons ouderportaal "Mijn KMN Kind & Co".

We houden zoveel als mogelijk rekening met dieetwensen. Indien uw kind allergisch is of een dieet volgt, dan vragen wij u de pedagogisch medewerker hiervan op de hoogte te brengen.

In ons voedingsbeleid zijn ook richtlijnen voor traktaties opgenomen. Deze richtlijnen worden in overleg met de oudercommissie besproken en verder aangevuld. Vervolgens worden alle ouders over de richtlijnen geïnformeerd via de Nieuwsflits in het ouderportaal en tijdens het intakegesprek.

De eigen verjaardag is voor een kind belangrijke gebeurtenis waar we graag bij stil staan. Bij een verjaardag hoort vaak ook het uitdelen van een traktatie, dat mag, maar het hoeft niet. Mocht u een traktatie willen meegeven aan jullie kinderen dan vragen wij jullie rekening te houden met het volgende beleid.

Het traktatiebeleid van KDV Kindcentrum Rijnvliet is:

1. Iets kleins, bij voorkeur iets gezonds
2. Rekening houden met allergieën en leeftijdsverschillen

Hele zakjes snoep liever niet. Deze traktaties worden met de kinderen mee naar huis gegeven.

Op het kinderdagverblijf treffen we een aantal preventieve maatregelen zodat jonge kinderen veilig en gezond kunnen slapen op de opvang. Zo leggen we baby's op hun rug te slapen ter voorkoming van wiegendood. Wij gebruiken één babyfoon per slaapkamer om toezicht te houden op de kinderen. Daarnaast wordt er elke 20 minuten bij de slapende kinderen gekeken en uiteraard ook als er een ander kind naar bed gebracht wordt.

Onze bedjes zijn gecertificeerd en voldoen aan de veiligheidsnormen van Consument en Veiligheid. Alle kinderen slapen in principe altijd in hetzelfde bedje, dit zorgt ervoor dat een kind zich veilig voelt. Elk kind krijgt zijn eigen beddengoed. Mochten er meerdere kinderen gebruik maken van een bedje, dan wordt het bedje bij in gebruik name van een ander kind opnieuw opgemaakt.

Heel jonge baby's slapen in hun eigen ritme in een wiegje op de groep of in een slaapkamer, dan wordt er elke 15 minuten gekeken bij de baby. Bijzonderheden rondom het slapen, zoals een speen, een knuffel of muziekdoosje, worden met ouders bij de kennismaking besproken.

Als kinderen wat ouder worden en minder behoefte aan slaap krijgen, gaan zij in de regel tweemaal per dag slapen, in de ochtend en in de middag. Langzamerhand groeien kinderen toe naar eenmaal per dag slapen na de lunch.

Oudere peuters hebben het middagslaapje vaak niet meer nodig. Kinderen die niet slapen, bieden we een rustige activiteit aan, zodat zij wel een rustmoment hebben op de dag.

In principe laten we alle kinderen tot 2 jaar slapen in een slaapzak. Deze zijn aanwezig op het kinderdagverblijf. We houden hierbij rekening met de warmte en op welke manier we het kind kleden. Als het kind ouder wordt, wordt per kind bekeken of een slaapzak nog gewenst is of dat het kind onder een laken kan liggen, bij kou eventueel aangevuld met een deken. De temperatuur van de slaapkamer en de buitentemperatuur zijn van belang bij deze keuzes.

Verschonen, zindelijkheid en persoonlijke hygiëne

Verschonen is een contactmoment tussen het kind en de pedagogisch medewerker. Het samen zijn tijdens het verschonen geeft veel mogelijkheden voor een positieve interactie tussen kind en pedagogisch medewerker. Samen zorgen ze ervoor dat het kind een schone luier krijgt en is er tijd voor aandacht voor elkaar.

Na iedere maaltijd, na het slapen, voor het naar huis gaan, of wanneer er reden is om dit te doen, verschonen wij de kinderen. Het is een moment van individuele aandacht voor het kind.

Er zal één op één gepraat, gezongen en geknuffeld worden met het kind. Dit geeft een kind het gevoel van veiligheid en vertrouwen.

Als een kind eraan toe is om zindelijk te worden, zorgen wij ervoor dat het op een potje en later op de wc leert gaan. Wij doen dit altijd in nauwe samenwerking met de ouders. Het is voor het kind soms spannend, daarom bieden wij dit op een speelse, niet dwingende manier aan. Het is voor een kind dat met de zindelijkheid bezig is of al zelfstandig naar de wc gaat erg fijn wanneer het kleding draagt wat makkelijk aan en uit te doen is. De pedagogisch medewerkers zullen u hier dan ook op wijzen en uw medewerking vragen hierbij.

Wij leren de kinderen persoonlijke hygiëne, door hen na wc-gebruik, gebruik van het potje en voor het aan tafel gaan, de handen met zeep te laten wassen. Wij geven hierin natuurlijk het juiste voorbeeld.

Oudercontacten: kennismaking, wennen, overdracht en ouderavonden

Als een kind voor het eerst bij ons komt, nemen wij de tijd voor een kennismakingsgesprek met de ouders, zodat wij zoveel mogelijk informatie van hen krijgen. Tijdens de kennismaking wordt aan ouders verteld hoe wij op ons kinderdagverblijf omgaan met de kinderen en hoe wij informatie uitwisselen, waardoor een goede onderlinge afstemming ten behoeve van het kind mogelijk is. Vaak hebben de ouders dan al een rondleiding gehad door het gebouw, zodat zij zich al een voorstelling hebben kunnen maken van het kinderdagverblijf en hoe er gewerkt wordt.

Het kennismakingsgesprek met ouders wordt zoveel mogelijk door de mentor gevoerd.

Daarna is er de gelegenheid om het kind te laten wennen. Het wennen vindt plaats als de plaatsingsovereenkomst is ingegaan. Tijdens het kennismakingsgesprek worden er wenaafspraken met de ouder gemaakt. Deze kunnen per kind verschillend zijn. In de regel worden de wenaafspraken over twee dagen verdeeld, bijvoorbeeld op dag 1 komt het kind vier uur wennen en op dag 2 zes uur. Tijdens de wendagen zijn ouders telefonisch bereikbaar, zodat zij zo nodig hun kind kunnen komen ophalen. De wenaafspraken worden tijdens het kennismakingsgesprek genoteerd op het formulier 'Checklist kennismakingsgesprek'.

Om het wennen iets gemakkelijker te laten verlopen, neemt het kind soms iets van huis mee, zoals een knuffel, doekje en/of speen. Elk kind heeft een eigen mandje waarin zijn persoonlijke spullen worden bewaard zoals een setje schone kleding, een speen, knuffel en eventueel een fles.

Na 3 tot 4 maanden evalueren wij de eerste opvangperiode met de ouders.

Als een kind overgeplaatst wordt vanuit een andere groep binnen het kinderdagverblijf of naar onze eigen BSO Kindcentrum Rijnvliet, worden afhankelijk van het kind, in een periode voorafgaand aan de plaatsing in een nieuwe groep, wenaafspraken gemaakt gelijkend op de wenperiode van nieuwe

kinderen. Het kind wordt dan door de PM-er, van de groep waarin het kind op dat moment nog verblijft, naar de nieuwe groep gebracht en opgehaald. Het kind kan daar meedoen aan een activiteit vallende onder het opendeurenbeleid. Een interne wenperiode beslaat maximaal een periode van 3 weken.

Als ouders hun kind komen brengen, vragen wij hen om bij het weggaan duidelijk afscheid te nemen. Het kind weet dan waar het aan toe is. Soms is het kind verdrietig, waar wij dan direct op inspelen door het te troosten of af te leiden. Vaak is het verdriet ook snel over, als het kind gewoon even verdrietig mag zijn. Het afscheidsritueel is voor ieder kind anders. Het ene kind vindt het fijn om samen met de pedagogisch medewerker afscheid te nemen van de ouder en samen even te zwaaien bij het raam. De ander vindt het fijn om na een kus en knuffel van de ouder direct te gaan spelen nog voordat de ouder de deur uit is.

Wij vinden een goede overdracht essentieel en nemen hiervoor de tijd. Zo vragen wij de ouders, bij binnenkomst, hoe het met hun kind is en vertellen wij bij het ophalen over hun kind en de belevenissen van de dag. Daarnaast worden de bijzonderheden en activiteiten van de kinderen op de tijdlijn in het ouderportaal gezet. Zo kunnen de ouders gedurende de dag zien wat hun kinderen aan het doen zijn en hoe het met ze gaat.

Mentorschap

Ieder kind heeft een vaste pedagogisch medewerker als mentor. Bij de kennismaking worden ouders (en kind) geïnformeerd over wat mentorschap inhoudt en wie de mentor van het kind wordt. Vanaf de start van de opvang ontfermt de mentor zich over het kind en is zij/hij het vaste aanspreekpunt voor ouders, kind en collega's. De mentor zorgt dat het kind kennis maakt met de andere pedagogisch medewerkers en de kinderen in de groep. Op deze manier leert het kind geleidelijk om te gaan met het dagritme op de groep, de groepsnormen en leren het kind en mentor elkaar kennen.

De mentor volgt het welbevinden en de ontwikkeling van het kind en verkrijgt deze informatie ook van de andere betrokken pedagogisch medewerkers. Hiertoe heeft de mentor overleg met het team van pedagogisch medewerkers en de leidinggevende(n), waarin het welbevinden van individuele kinderen, hun gedrag en ontwikkeling en de groepsinteracties centraal staan. Op deze manier stemt het team met elkaar af hoe het kind het beste begeleid kan worden in zijn ontwikkeling en er zo goed mogelijk kan worden ingespeeld op de behoeften van het kind. Eventueel vervult de mentor ook een rol in het contact met andere (externe) professionals (met toestemming van ouders).

Als een kind overgaat naar een andere groep of locatie, of van KDV naar BSO, krijgt het kind een andere mentor en vindt er een overdracht plaats. Deze overdracht vindt ook plaats wanneer een kind van het KDV naar de basisschool toe gaat.

Bij doorstroom naar een andere groep of locatie worden ouders bij de kennismaking op de nieuwe groep geïnformeerd over de nieuwe mentor van het kind. Ook ontvangen de ouders via Mijn KMN Kind & Co een bericht met de naam van de nieuwe mentor van hun kind.

Mijn KMN Kind & Co

Als ouder bent u via Mijn KMN Kind & Co 'live' betrokken bij de belevenissen van uw kind op het kinderdagverblijf. Mijn KMN Kind & Co is een online afgesloten omgeving, waar o.a. nieuwsbrieven, facturen en jaargaven terug te vinden zijn. Maar er is meer. Pedagogisch medewerkers houden via Mijn KMN Kind & Co de registraties rondom eten, drinken, slapen en overige activiteiten bij. Daarnaast worden er regelmatig foto's geplaatst van uw kind. Van deze foto's kunt u op ieder gewenst moment een fotoboekje uitprinten als herinnering voor later.

Met Mijn KMN Kind & Co vindt u alles op één plek, dat is wel zo overzichtelijk.

Een aantal maal per jaar verschijnt er een digitale nieuwsbrief voor de ouders met locatie specifieke informatie. Bij bijzonderheden krijgen ouders een nieuwsflits.

Ouderavonden

KDV Kindcentrum Rijnvliet organiseert minimaal 1x per jaar een ouderavond. Deze avond wordt georganiseerd door de pedagogisch medewerkers en de oudercommissie. Op deze avond komen onderwerpen aan de orde die betrekking hebben op het kinderdagverblijf, het kind of kinderen in het algemeen. Alle ouders krijgen voor deze avond een uitnodiging. Behalve dat deze avonden leerzaam

en interessant zijn, vinden wij ook het persoonlijke contact van de pedagogisch medewerkers met de ouder en de ouders onderling van belang.

De oudercommissie

Wij horen graag de mening en visie van ouders. Dat is voor ons een vanzelfsprekende zaak. Alle ouders mogen altijd hun mening geven, maar wij hebben graag ook een oudercommissie. Omdat we nog een startende locatie zijn, gaat de werving voor leden voor deze oudercommissie vanaf de openingsdatum van start. Zodra we minimaal twee leden hebben gevonden, kan de oudercommissie ook echt starten.

De oudercommissie heeft 2 tot 4 keer per jaar overleg met de clustermanager en heeft een adviserende functie ten aanzien van onderwerpen als voedingsaangelegenheden, het pedagogisch werkplan en veiligheid en gezondheid. De taken en verantwoordelijkheden van de oudercommissie staan beschreven in het Reglement OC Kindercentrum KMN Kind & Co, dat u kunt vinden op onze website. Verder kan de oudercommissie enige vorm van hand- en spandiensten verlenen bij diverse georganiseerde festiviteiten.

Naast de oudercommissie van KDV Kindercentrum Rijnvliet is er nog een overkoepelende centrale oudercommissie (COC). Deze vertegenwoordigt alle oudercommissies binnen KMN Kind & Co, die de COC hebben gemandateerd. Deze centrale oudercommissie adviseert over beleidsmatige onderwerpen (gevraagd en ongevraagd) en over voor ouders belangrijke onderwerpen (coc@kmnkindenco.nl).

Observeren en volgen

Kijken naar kinderen en de groep geeft iedere dag stof tot praten met collega's en ouders. Om "het praten over en kijken naar" gericht te doen, maken wij gebruik van de observatiemethode 'Werken aan Welbevinden'. Vanaf het derde levensjaar wordt de observatiemethode 'Ontluikend Volgstelsel Peuters' (OVP) gebruikt. Deze is meer gericht op de diverse ontwikkelingsgebieden.

Deze jaarlijkse observatie richt zich zowel op de individuele kinderen, als op de groep. Met behulp van observatielijsten beschrijft de pedagogisch medewerker het kind in zijn omgeving, het kind in relatie tot de volwassene en het kind in relatie tot andere kinderen. Zo kan het welzijn en de ontwikkeling van het individuele kind en de kinderen in de groep goed worden gevolgd en gestimuleerd. Ook ouders worden uitgenodigd om een beeld te schetsen van hun kind en zijn/haar ervaringen in de groep. De observatieverslagen worden bewaard in het kinddossier op de locatie.

Aan de hand van de observaties vinden de 10-minutengesprekken plaats. De mentor biedt ouders jaarlijks rondom de verjaardag van het kind een 10-minutengesprek aan, waarin het welbevinden en de ontwikkeling van het kind met ouders wordt besproken. Deze gesprekken worden bij voorkeur door de mentor gevoerd. Meestal proberen wij dit aansluitend aan het breng- of ophaalmoment te doen. Aangezien de kinderen t.b.v. het observeren gekoppeld worden aan een pedagogisch medewerker van de groep (mentor) kunnen ouders kiezen voor een 10-minutengesprek op de dagen dat de desbetreffende pedagogisch medewerker aanwezig is. Het aangaan van een 10-minutengesprek is geheel vrijblijvend.

Indien er naar aanleiding van het jaarlijkse 10-minutengesprek bijzonderheden zijn of afspraken met ouders worden gemaakt, wordt dit genoteerd en toegevoegd aan het kinddossier.

De uitkomsten van de kindobservaties worden onder leiding van de senior pedagogisch medewerker besproken in de kindbesprekingen. Deze kindbesprekingen vinden gemiddeld 1 maal per 6 weken plaats.

Overdracht naar basisschool en buitenschoolse opvang

Op het kinderdagverblijf wordt de ontwikkellijn van het kind structureel gevolgd en gestimuleerd. Om de doorgaande ontwikkellijn van het kind te waarborgen, vindt bij de overgang naar de basisschool en de buitenschoolse opvang, met toestemming van ouders, een overdracht plaats. Hiervoor wordt aan de hand van de laatste observatie(s) een overdrachtsformulier ingevuld. Vervolgens worden ouders op de locatie uitgenodigd voor een laatste gesprek over de ontwikkeling van het kind en de wijze van overdracht. In de regel vindt de overdracht plaats door het overdrachtsformulier op te sturen naar school en buitenschoolse opvang of aan de ouders mee te geven voor het kennismakingsgesprek met school en buitenschoolse opvang. Dit wordt ook wel een 'koude' overdracht genoemd. Indien nodig (in geval van VE of zorg) wordt er een 'warme' overdracht gedaan via een telefonisch of persoonlijk gesprek. De overdracht wordt bij voorkeur verzorgd door de mentor van het kind. Indien kinderen

doorstromen naar basisschool Kindcentrum Rijnvliet, zullen wij ook toestemming vragen aan ouders om de observaties en een overdrachtsformulier te mogen delen met de school.

Zorgkinderen

Wanneer wij ons zorgen maken over een kind, zal de mentor (en/of leidinggevende) dit zo snel mogelijk met de ouders bespreken en overleggen hoe hier (met elkaar) mee om te gaan. Als de zorg blijft voortbestaan of als pedagogisch medewerkers behoefte hebben aan pedagogische ondersteuning, kan een intern deskundige ingeschakeld worden. In overleg met de intern deskundige wordt de zorgvraag geconcretiseerd en de aanpak besproken met het team en de ouders. In geval er behoefte is aan een extra observatie van een kind, wordt hiervoor altijd eerst toestemming aan ouders gevraagd. Daarnaast kan de senior pedagogisch medewerker/clustermanager een van de medewerkers kwaliteit (pedagogen) raadplegen om gezamenlijk te overleggen wat mogelijke vervolgstappen zijn. Ook kunnen de medewerkers kwaliteit het team ondersteunen bij het concretiseren van de zorgvraag en bij het doorverwijzen naar de juiste externe instanties. Deze stappen, inclusief de communicatie met ouders hierover en de evaluatiemomenten, zijn vastgelegd in de procedure 'Signaleren in de opvang'.

Soms vraagt een kind meer specialistische begeleiding dan wij als organisatie kunnen bieden. In dat geval wordt er in overleg met ouders contact gelegd met (of verwijzen we ouders door naar) keten- en/of zorgpartners zoals het consultatiebureau, de huisarts of het buurt-/zorgteam.

In geval van ernstige zorg over een kind, die niet door ouders erkend of herkend wordt, kunnen er na intern overleg, vervolgstappen worden gezet. Dit wordt teruggekoppeld aan de ouders. De zorg kan ook gemeld worden in de Verwijs Index Risicjongeren (VIR).

Indien nodig, maakt KMN Kind & Co gebruik van de landelijke Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling.

Ons kinderdagverblijf in de wijk; onze externe samenwerkingspartners

KDV Kindcentrum Rijnvliet is onderdeel van Integraal Kindcentrum Rijnvliet (IKC). Het IKC biedt basisonderwijs en kinderopvang aan, een doorgaande lijn van 0 tot 13 jaar. Binnen een IKC komen de kinderen gedurende de dag om te spelen, te ontspannen en te leren.

KDV Kindcentrum Rijnvliet valt samen met BSO Kindcentrum Rijnvliet in één cluster. De pedagogisch medewerkers kunnen, indien nodig, op beide locaties ingezet worden.

De omgeving is nog in aanbouw. Daarom zullen wij onze 'sociale kaart' continu aanvullen. De samenwerking met de sportverenigingen in de buurt, de bibliotheek, jeugdgezondheidszorg, consultatiebureau en het buurtteam vinden wij belangrijk.

Vlakbij ons kinderdagverblijf ligt het Voedselbos waar we regelmatig heen proberen te gaan.

Pedagogische doelen

Binnen KMN Kind & Co werken wij vanuit de vier pedagogische basisdoelen zoals deze zijn vastgelegd in wet- en regelgeving. In een veilige en gezonde omgeving bieden wij kinderen:

- Sociaal emotionele veiligheid
- Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties
- Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties
- Socialisatie door overdracht van algemeen aanvaarde waarden en normen

Hierbij houden we rekening met de ontwikkelingsfase waarin kinderen zich bevinden.

Het bieden van sociaal emotionele veiligheid

Het jonge kind ontdekt de wereld door te onderzoeken. Dit zal het alleen doen in een veilige wereld. Daarom hechten wij veel belang aan het scheppen van zowel een fysieke, als een sociaal emotioneel veilige omgeving voor het kind. Hoe doen we dit?

- We gaan op een sensitieve en responsieve manier met kinderen om
- Tonen respect voor hun autonomie
- Stellen grenzen aan en bieden structuur voor het gedrag van kinderen

Hierbij sluiten wij aan bij waar het kind gezien zijn ontwikkeling aan toe is, begeleiden het hierbij en prikkelen het kind door het in nieuwe situaties te brengen.

De pedagogisch medewerkers sluiten aan bij het kind door hun taal en lichaamshouding aan te passen. Ze gaan door hun knieën als ze bij een spelsituatie meekijken, ze verwoorden hun gedrag en benoemen ervaringen en emoties. De aangeboden taal biedt mogelijkheden om emoties te begrijpen en zelfs te sturen, zodat het kind leert er grip op te krijgen.

Vaste gezichten op de groep

Om te bereiken dat een kind zich bij ons emotioneel veilig voelt, is het belangrijk dat vertrouwde personen het kind in een vertrouwde omgeving verzorgen. Elk kind verblijft tijdens de opvang in een eigen groep. Deze groep wordt begeleid door een vast team van pedagogisch medewerkers (vaste gezichten).

We zorgen ervoor dat baby's tot 1 jaar gekoppeld worden aan 2 (of 3 (afhankelijk van de groepsgrootte)) vaste gezichten¹. In ieder geval is een van deze twee (of drie) medewerkers op de dag dat de baby naar de opvang komt aanwezig. De pedagogisch medewerkers van de babygroepen informeren de ouders in het kennismakingsgesprek over de vaste gezichten voor hun kind. Kinderen vanaf 1 jaar kunnen door meer vaste medewerkers worden opgevangen in hun groep. Dit is mede afhankelijk van de grootte van de stamgroep (zie ook pag. 3 *Stamgroepen*). Wij werken, voor zover mogelijk, met vaste invalkrachten.

De rol van de pedagogisch medewerkers

De pedagogisch medewerkers zijn verantwoordelijk voor de dagelijkse opvang, ontwikkeling en verzorging van de kinderen van hun groep. Zij spreken de kinderen aan vanuit een positieve houding en houden hierbij rekening met de ontwikkelingsfase van het kind.

Onze pedagogisch medewerkers:

- staan open voor de kinderen en gaan op de juiste manier in op hun behoeften, signalen en ontwikkeling
- tonen persoonlijke betrokkenheid en uiten gericht positieve gevoelens naar de kinderen
- geven kinderen de ruimte om zich te ontwikkelen in een veilige context
- hebben respect voor het individuele kind en zijn sociale en culturele achtergrond
- begeleiden, stimuleren, motiveren de kinderen
- corrigeren ongewenst gedrag en leggen uit waarom zij het gedrag (niet het kind) afkeuren
- zijn in staat tot een open communicatie met ouders en collega's.

De pedagogisch medewerkers verkrijgen tijdens het kennismakingsgesprek die informatie van ouders die nodig is om aan te kunnen sluiten bij het bioritme en de behoeften van de baby. Specifieke

---

¹ Het aantal vaste gezichten voor nuljarigen is afhankelijk van de groepsgrootte: maximaal 2 vaste gezichten bij een BKR van één of twee, en maximaal 3 vaste gezichten bij een BKR van drie of meer pedagogisch medewerkers.

informatie en afspraken over de wijze van voeden, slaapgewoonten en andere bijzonderheden in de omgang met het kind, worden vastgelegd en gedeeld met collega's. Op deze manier kunnen we zo goed mogelijk rekening houden met de eigenheid van ieder kind.

Het vierogenprincipe

KMN Kind & Co geeft vorm aan het vierogenprincipe door:

- Een open en professioneel werkklimaat (zie: *De rol van de pedagogisch medewerkers*)
- Het aan de randen van de dag samenvoegen van stamgroepen (zie: *Stamgroepen en Beroepskracht-kindratio en de drie-uursregeling*)
- Inrichting van de ruimten en bouwkundige voorzieningen (zie: *Onze accommodatie en groepsruimten*)

Op KDV Rijnvliet zijn er altijd minimaal twee medewerkers aanwezig, waarvan minimaal één pedagogisch medewerker.

Groep Noot en groep Bes delen de verschoonruimte met elkaar. Groep Paprika en groep Munt hebben ieder een eigen gedeelte in een gedeelde verschoonruimte.

Omdat in het kinderdagverblijf ook ons kantoor aanwezig is, zullen er ook andere volwassenen in het gebouw aanwezig zijn. Dit zijn bijvoorbeeld de clustermanager en de senior pedagogisch medewerker. Binnen het kinderdagverblijf zijn altijd minimaal 2 volwassenen aanwezig, ook wanneer er maar één groep open is. Door middel van de vele ramen en doorkijkjes houden wij zicht op elkaar en de diverse ruimtes of wordt er gebruik gemaakt van babyfoons waardoor wij elkaar te allen tijde kunnen horen.

Indien nodig worden er aanvullende locatie specifieke afspraken met de oudercommissie gemaakt. Deze afspraken zijn vastgelegd in ons Veiligheids- en Gezondheidsbeleid en worden jaarlijks met de oudercommissie geëvalueerd.

Vast dagritme

Structuur zorgt voor een gevoel van emotionele veiligheid. Daarom zorgen wij voor een vast dagritme. Dit is op alle groepen in grote lijnen hetzelfde. Zo wennen de kinderen aan de vaste gewoontes en gebeurtenissen van de dag. Ze leren op deze manier te anticiperen op wat er gaat gebeuren en het biedt hen structuur (en dus veiligheid).

De kinderen hebben bij ons zoveel mogelijk een vaste slaappleats. Lekker vertrouwd in een eigen bed, met eventueel een eigen knuffel en speen, komt het kind het beste tot rust.

De groepsruimte

Wij zorgen ervoor dat alles goed beveiligd is, zoals bescherm strips voor de scharnieren van de deur, beveiliging in de kasten. Maar ook een beveiliging van de toegangsdeur van onze locatie.

Wij zorgen voor veilige groepsruimtes, maar sluiten sommige risico's bewust niet uit. Wij vinden het namelijk belangrijk om jonge kinderen kennis te laten maken met voor hen spannende en uitdagende situaties, zoals klimmen. Dit stimuleert hun gevoel van zelfredzaamheid en zelfvertrouwen en is goed voor hun ontwikkeling. Om zicht te houden op kleine risico's en tijdig te anticiperen op eventuele onveilige situaties, registreren en evalueren wij de (kleine) ongevallen. Daarnaast voeren wij periodiek een risico-inventarisatie uit, zodat wij alert blijven op een veilige en gezonde omgeving. Hoe we dit doen staat beschreven in ons Veiligheids- & Gezondheidsbeleid.

Ook houden wij minimaal 1x per jaar een ontruimingsoefening, met als doel dat wij precies weten wat te doen wanneer er een calamiteit plaatsvindt.

De buitenspeelruimte

Net als binnen, brengt het spel van kinderen risico's met zich mee. Ze kunnen struikelen, tegen elkaar opbotsen, vallen en zichzelf verwonden. Het hoort er allemaal bij, maar toch is het goed om risico's te beperken. Daarom zijn er preventieve maatregelen genomen en geldt voor het buitenspelen een aantal algemene afspraken. Daarnaast kan een locatie aanvullende afspraken hebben die op de eigen buitenruimte zijn afgestemd.

We vinden het belangrijk dat de kinderen minimaal één keer per dag buiten spelen, en meestal gaan we twee keer. Behalve dat buiten spelen gezond is, biedt de buitenruimte de mogelijkheid om even lekker de energie kwijt te raken. Het buiten spelen biedt tevens de mogelijkheid tot het ontwikkelen van andere vaardigheden dan bij het binnen spelen, zowel op (senso)motorisch vlak als ook de fantasie. Het gebied is afgeschermd met een hekwerk, dat goed en veilig afgesloten is. Hier zien de

kinderen ook andere kinderen van het kinderdagverblijf en kunnen zij met elkaar spelen. Bovendien zijn er andere materialen dan binnen aanwezig om mee te spelen.

De vuistregel rondom buiten spelen is: iedere dag even een moment, onder begeleiding van de pedagogisch medewerker. Uiteraard zijn er omstandigheden waarbij dit niet altijd haalbaar is, bijvoorbeeld als het te hard regent. De pedagogisch medewerker zal zoveel mogelijk proberen om alle kinderen een moment van buiten spelen aan te bieden. Zo kan het gebeuren dat er met de andere groepen samengewerkt wordt, zodat er één pedagogisch medewerker met de kinderen naar buiten kan en de andere pedagogisch medewerker bij de jonge kinderen binnen blijft.

Ook is het leuk te weten dat wij gebruik mogen maken van het schoolplein. Zeker voor de wat oudere kinderen biedt dit nieuwe uitdagingen, leermomenten en meer ruimte. Uiteraard ook nu weer onder begeleiding van de pedagogisch medewerker.

Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties

Als wij spreken over persoonlijke competenties, bedoelen wij dat het kind zich ontwikkelt tot een persoon, die in staat is om steeds zelfstandiger te functioneren, allerlei soorten problemen op te lossen en dat zich goed kan aanpassen aan veranderende omstandigheden. Dit bereikt het door persoonlijkheidskenmerken als zelfvertrouwen, veerkracht, flexibiliteit, zelfstandigheid, creativiteit en weerbaarheid op te bouwen. Hiertoe dagen wij kinderen spelenderwijs uit om hun motorische en cognitieve vaardigheden, hun taalvaardigheden en creatieve vaardigheden verder te ontwikkelen. Onze pedagogisch medewerkers begeleiden de kinderen hierbij door aan te sluiten bij hun ontwikkelingsniveau en rekening te houden met de eigenheid van ieder kind. Door een breed en gevarieerd aanbod van speelgoed, spel en activiteiten, dragen wij er zorg voor dat alle ontwikkelingsgebieden worden gestimuleerd. Wij werken met een herkenbare dagindeling, waarin dagelijks ruimte wordt gemaakt voor nieuwe/leuke/spannende situaties/activiteiten die kansen bieden voor gesprekje's en spelenderwijs 'leren'.

Spel & speelgoed

Spelen is bij uitstek een manier om de wereld en jezelf te ontdekken. Het is een veel omvattend middel om verschillende aspecten van de persoonlijkheidskenmerken te stimuleren en te ontwikkelen. Denk aan het ontdekken van verschillend aanvoelende materialen, leren hoe speelgoed gebruikt moet worden, hoe je kunt delen, hoe je rekening met elkaar kunt houden, leren op elkaar te wachten. Kortom, spelen stelt het kind in staat te leren hoe materialen en speelgoed, de mensen en de wereld in elkaar steken. Maar niet te vergeten betekent spelen ook plezier maken, samen of alleen!

Wij zorgen ervoor dat er afwisselend speelgoed op de groepen is, dat alle ontwikkelingsgebieden stimuleert. Wij hebben zoveel mogelijk open kasten en laten het kind zelf bepalen waarmee het wil spelen. Natuurlijk stimuleren wij een kind dat altijd hetzelfde kiest, om ook eens iets anders te gaan doen, maar wij dwingen niet.

Speelgoed dat alleen onder begeleiding gebruikt wordt, zoals prikpennen, bepaalde spellen voor 3+ kinderen en knutselmateriaal, hebben wij opgeborgen in een dichte kast.

Wij zorgen voor uitdagend speelgoed. Dit betekent dat wij daarom op de babygroep ander speelgoed hebben dan op de peutergroep. Speelgoed moet aansluiten bij de ontwikkelingsfase van het kind en op zijn behoefte om te onderzoeken en ontdekken. Spelen is leuk en daarom moet het niet te moeilijk zijn, maar ook niet te makkelijk. We maken geen onderscheid tussen jongens- of meisjesspeelgoed. Zo voetballen de meisjes ook en spelen de jongens met poppen.

De kinderen krijgen bij ons de gelegenheid om zowel individueel als in groepsverband te spelen. Naarmate het kind ouder wordt, bieden wij steeds meer groepsactiviteiten aan.

Omdat er genoeg materiaal aanwezig is, adviseren wij om geen speelgoed en dergelijke mee te geven. Spullen kunnen stuk gaan of kwijt raken. KMN Kind & Co is niet aansprakelijk voor het zoekraken of kapot gaan van eigendommen van kinderen of ouders op de locatie.

Activiteiten

Meerdere momenten per dag worden er activiteiten aangeboden. Deze activiteiten kunnen zowel buiten als binnen aangeboden worden. Dit kan samen knutselen zijn, een boekje lezen, zingen, puzzelen, spelletjes doen, maar ook activiteiten die er op gericht zijn om het samen spelen te bevorderen; samen een toren bouwen of met de treinbaan spelen. Hierbij wordt gekeken naar de

ontwikkelingsfasen van de kinderen. Ook met hele jonge kinderen doen wij gerichte activiteiten, om bijvoorbeeld hun (senso)motorische ontwikkeling te stimuleren. Door het jaar werken wij met diverse thema's.

Naarmate kinderen ouder worden, hebben zij, naast veiligheid en geborgenheid, behoefte aan een grotere leefomgeving. Daarom stellen wij de kinderen in de gelegenheid om hun omgeving buiten hun eigen groep te verkennen. Ook ontmoeten ze hierdoor andere kinderen, wat bijdraagt aan hun sociale ontwikkeling. Dit doen we door de oudere kinderen af en toe de mogelijkheid te geven om op een andere groep te spelen of een gerichte activiteit aan te bieden in een andere ruimte zoals het binnenplein of de speelzaal. Ze komen hierdoor andere leeftijdgenootjes en pedagogisch medewerkers tegen en ze spelen eens in een andere ruimte. Daarnaast biedt het met name oudere kinderen de mogelijkheid om mee te doen aan activiteiten die specifiek zijn afgestemd op hun ontwikkelingsniveau. Belangrijk aandachtspunt bij het werken in wisselend samengestelde groepen is natuurlijk de veiligheid en overzichtelijkheid voor de kinderen. Kinderen die toch liever weer naar hun eigen groep willen, mogen natuurlijk weer terug naar hun eigen groep.

Ook proberen wij de baby's te stimuleren en te begeleiden in hun ontwikkelingen als rollen, tijgeren kruipen en lopen. De ontwikkeling van het horen, zien, proeven en voelen is essentieel. Ook de allerkleinsten krijgen uitdaging in hun spel en contacten met elkaar al aangeboden. Oorzaak en gevolg zijn hier al een belangrijk facet. Op de groep kan gebruik gemaakt worden van hulpmiddelen zoals bijvoorbeeld een babystoeltje om het kind meer te betrekken bij de groep. Hierbij letten we erop dat baby's niet te lang in een babystoeltje of Maxi-Cosi zitten.

Verder wordt er naar gestreefd om minimaal 1x per dag buiten te spelen en het liefst vaker.

Soms maken wij uitstapjes met de kinderen. Wanneer wij een uitstapje doen met de kinderen, vragen wij hiervoor toestemming aan de ouders. Over het algemeen is dit ook al tijdens het kennismakingsgesprek besproken.

Uk & Puk

Op het kinderdagverblijf wordt de ontwikkelingslijn van het jonge kind structureel gevolgd en gestimuleerd. Op het KDV Kindcentrum Rijnvliet maken wij gebruik van het totaalprogramma Uk & Puk wat specifiek is ontwikkeld voor de kinderopvang. Het hoofddoel van Uk & Puk is het vergroten van de spraak- en taalvaardigheid van het kind. Een goede taalontwikkeling houdt direct verband met de intellectuele ontwikkeling van het kind. Bovendien is de taalontwikkeling belangrijk voor het tot uitdrukking brengen van onze emoties en is taal ons belangrijkste communicatiemiddel.

Naast de spraak- en taalontwikkeling komen ook de sociaal emotionele-, de motorische- en zintuiglijke ontwikkeling en het voorbereidend rekenen expliciet aan bod. Dit gebeurt binnen de context van voor kinderen aansprekende thema's, waarin de pop Puk een belangrijke rol speelt.

Uk & Puk is gericht op kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar. Binnen het programma staat spelen centraal. Hierbij fungeert de pop Puk als intermediair tussen het kind en de volwassene.

Bij Uk & Puk zijn thema's ontwikkeld die aansluiten bij de belevingswereld van baby's, dreumesen en peuters. Elk thema is middels aansprekende activiteiten uitgewerkt voor verschillende leeftijdsgroepen.

De activiteiten zijn gevarieerd: spel, ontdekken, knutselen, spel in een themahoek, voorlezen, kring, expressie, bewegen, tijdens verzorgingsmomenten. Ook is er aandacht voor de inrichting van de speelleeromgeving en het inzetten van materiaal.

De thema's en activiteiten zijn op maat uitgewerkt per leeftijdsgroep en kunnen makkelijk ingepast worden in het dagritme van de groep. Denk bijvoorbeeld aan het Goedemorgenlied, het Puk thema in de kring, samen themaliedjes zingen, een thema beweegactiviteit etc. Zo kunnen de kinderen zich op een speelse manier ontwikkelen.

Minimaal drie keer per jaar werken wij met een PUK thema. Tijdens deze thema's wordt er dagelijks een groepsactiviteit aangeboden met Puk in de hoofdrol. Wij bieden de kinderen wisselende activiteiten aan (voorlezen, liedjes, taalspelletjes) die de taalverrijking stimuleren. Deze activiteiten

bieden tevens veel mogelijkheden om spelenderwijs met de sociale communicatie en het denken en redeneren van kinderen bezig te zijn.

Er zijn 11 Puk thema's:

1. Welkom Puk!
2. Wat heb jij aan vandaag?
3. Eet smakelijk!
4. Dit ben ik!
5. Reuzen en kabouters
6. Regen
7. Hatsjoe!
8. Knuffels
9. Oef, wat warm!
10. Ik en mijn familie
11. Ik ben kunstenaar

Voor peuters die bijna naar de basisschool gaan is er een extra thema: "Ik ben bijna 4!". Zo wordt de bijna 4-jarige spelenderwijs voorbereid op de overgang van kindercentrum naar basisschool.

Naast de Puk thema's komen ook thema's aan bod zoals: de jaargetijden, feestdagen, Moeder-/Vaderdag en verkeer.

Alle kinderen op het kinderdagverblijf krijgen het totaalprogramma Uk & Puk aangeboden.

Zelfstandigheid bevorderen

Wij werken met elk individueel kind toe naar zelfstandigheid. Uiteraard zullen we aansluiten op het niveau van het kind. Middelen die zich hiervoor lenen zijn complimenten geven als een kind iets zelf kan, het samen doen of een klein beetje helpen. Dit geeft het kind het gevoel van een overwinning. Het kind realiseert zich dat het iets zelfstandig kan. Ook kunnen we het kind kleine opdrachten geven: samen de was wegbrengen of de tafel dekken. Ieder kind vindt het geweldig om dit soort kleine taken te mogen doen. Kinderen worden ook volop gestimuleerd om zichzelf aan en uit te kleden.

Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties

De mens is een sociaal wezen.

In de praktijk betekent dit dat een kind al vanaf de geboorte samen met anderen dingen doet, immers zonder de ander (lees: ouder/verzorger) zou het kind niet (kunnen) overleven.

Bij het ontwikkelen van sociale competenties gaat het om samenzijn en samen dingen doen. Door de kinderen te begeleiden in hun interacties brengen wij hen spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden bij, waardoor zij steeds zelfstandiger relaties met anderen leren opbouwen en onderhouden.

Ook leren kinderen veel van wat zij (om zich heen) zien, zowel van andere kinderen als van ons. Wij zijn ons bewust van onze voorbeeldfunctie en ons sleutelwoord hierbij is 'wederzijds respect'.

In de omgang met baby's grijpen wij elk individueel contact aan om te spelen met het kind. Dit vindt dus vooral tijdens het verzorgen plaats. We knuffelen en kriebelen, we zingen liedjes, we praten en lachen.

Om kinderen al jong in aanraking te laten komen met elkaar, laten wij hen veel bij elkaar in de buurt zijn. Zo leggen wij soms baby's samen in één box of plaatsen bewust babystoeltjes tegenover elkaar. Wij zien dan dat kinderen al heel vroeg op elkaar reageren, zowel verbaal als nonverbaal.

Als kinderen opgroeien, vindt de ontwikkeling van de sociale competenties ook op andere manieren plaats. Zo betrekken we de kinderen actief bij taken als tafel dekken en opruimen. En laten de kinderen weten dat we hun hulp waarderen.

Voorop staat bij ons dat het kind zich kan ontplooiën. Wij stimuleren dan ook dat het initiatieven neemt waardoor het zelfvertrouwen kan groeien. Wij zorgen er hierbij voor dat het kind zichzelf en/of een ander geen schade berokkent.

De peuter zal steeds meer leren rekening te houden met de ander. Dat betekent dat hij zich meer zal kunnen inleven in de ander. Anderen hebben ook gevoelens. Dus leren wij het kind om te wachten op

elkaar, om geen speelgoed af te pakken, om te delen en samen te spelen. Soms leren wij het kind om juist wat meer voor zichzelf op te komen.

Wij stimuleren kinderen in het zelf oplossen van conflicten. Lukt dat niet of moeilijk, dan ondersteunen wij hen. De rol van de pedagogisch medewerkers verandert mee met de ontwikkeling van het kind, van zorgen voor naar steeds meer begeleiden van de kinderen.

Overdracht van waarden en normen

Op het kinderdagverblijf maken kinderen deel uit van een groep. Deze is vaak breder en meer divers dan een doorsnee gezin. Dit betekent dat het kind al vroeg kennis maakt met de verscheidene aspecten van de verschillende culturen in de Nederlandse samenleving.

Wij stimuleren de kinderen om op een open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen in de samenleving.

Wij vinden het belangrijk om op respectvolle wijze met elkaar om te gaan en dragen er zorg voor dat de kinderen elkaar (leren) respecteren. Wij zijn hun voorbeeld hierin. Dit uit zich onder andere in hoe wij dagelijks met elkaar en met de kinderen omgaan. We zijn vriendelijk, luisteren naar elkaar en werken samen. In de omgang met elkaar zijn we beleefd en noemen elkaar bij de naam. Wij leren het kind om op zijn beurt te wachten, andere kinderen niet te onderbreken, groepsregels na te leven. Maar ook in wat we doen zijn wij hun voorbeeld. We laten zien hoe je respectvol met materiaal en speelgoed omgaat, hoe je gebruik maakt van het meubilair in de groep etc. Kortom, wij leren het kind regels, zodat het nu kan functioneren in een groep en later actief kan deelnemen in de maatschappij.

Wij houden rekening met de eigenheid van ieder kind en met de eigenheid van de cultuur waarin het kind opgroeit. Dat betekent dat wij het kind benaderen als individu, maar ook vragen rekening te houden met de afspraken en regels binnen het kinderdagverblijf.

Afspraken, regels en omgangsvormen

In elke groep zijn afspraken nodig om met elkaar samen te leven. Daarom hebben wij afspraken, regels en omgangsvormen opgesteld, zodat de kinderen op een positieve en respectvolle manier met elkaar om (leren) gaan.

Een aantal van onze eigen huis-/groepsregels staat hieronder beschreven:

- Wij lopen rustig in de ruimte en hal
- Wij praten rustig en vriendelijk tegen elkaar
- Wij zitten op de bank en aan tafel
- Wij gaan zuinig om met het speelgoed
- Na het spelen, ruimen wij op

De algemene voorwaarden van KMN Kind & Co, die natuurlijk ook voor ons kinderdagverblijf gelden, staan beschreven in het boekje 'Welkom bij KMN Kind & Co'.

Gewenst en ongewenst gedrag

Wij gaan ervan uit dat gedrag, over het algemeen, aangeleerd is en dat het dus ook weer afgeleerd kan worden. Wij proberen gewenst gedrag te bereiken door het te stimuleren, door daaraan aandacht te schenken en/of te prijzen. Ongewenst gedrag wordt benoemd en wij proberen dit te voorkomen of om te buigen door grenzen te stellen, te corrigeren of te negeren.

Het belonen en stimuleren van gewenst gedrag, heeft meer effect dan het corrigeren van ongewenst gedrag en is daarom een belangrijk uitgangspunt in ons pedagogisch handelen.

Soms ontkomen wij er echter niet aan om in te grijpen. Wij wijzen dan het kind niet af, maar wel zijn (ongewenste) gedrag. Wij corrigeren het kind door het uit de situatie te halen of door het even apart te nemen. Na enkele ogenblikken benaderen wij het kind weer, leggen hem de reden van de correctie uit en vragen hem of hij weer verder (mee) wil spelen.

Rituelen

Er zijn veel gelegenheden in een jaar om bij stil te staan, zoals verjaardagen, afscheid, Sinterklaas, Suikerfeest, Kerst. Dit doen wij dan ook en het maakt een jaar overzichtelijk en feestelijk. Het vieren van verjaardagen en feesten versterkt het gevoel van bij elkaar horen.

Omdat een verjaardagsfeest een veelvoorkomend feest is op het kinderdagverblijf wordt het hier apart beschreven.

Een verjaardag vieren is voor bijna ieder kind een bijzondere gebeurtenis.

Tijdens het eetmoment in de ochtend of middag zal de verjaardag gevierd worden. Het kind dat jarig is, staat in het middelpunt van de belangstelling. Er worden voor de jarige verjaardagsliedjes gezongen met gebruik van muziekinstrumenten, het kind krijgt een feestmuts op en krijgt een cadeautje in de vorm van een verjaardagskaart. Wij zullen 's morgens bij het openen van de groep slingers ophangen en op de deur een affiche plakken waarop vermeld staat wie er die dag jarig is. Het ritueel is altijd hetzelfde, maar wordt wel aangepast aan het individuele kind. Sommige kinderen vinden het niet prettig om in het middelpunt van de belangstelling te staan. Wij houden dit goed in de gaten en passen hier het feestritueel op aan. Na het zingen mag het kind een gezonde traktatie uitdelen.

De pedagogisch medewerkers

Wij hechten groot belang aan professioneel, deskundig opgeleid personeel. Onze pedagogisch medewerkers en invalkrachten zijn opgeleid volgens de kwaliteitseisen die in de CAO worden gesteld. Veel pedagogisch medewerkers hebben daarnaast nog aanvullende scholing gevolgd.

Deskundigheidsbevordering

Om goede zorg te waarborgen, worden de pedagogisch medewerkers regelmatig bijgeschoold. Deze bijscholing wordt verzorgd door zowel interne als externe deskundigen.

Verder zijn wij elkaars coach en zijn er regelmatig teambijeenkomsten over bepaalde thema's in het vakgebied. Ook wordt er 1x per jaar met iedere (pedagogisch) medewerker een functioneringsgesprek gehouden, een structureel evaluatiemoment om onze kwaliteit en de daarvoor gewenste deskundigheid van medewerkers te monitoren en vergroten.

Ons aanbod ten aanzien van deskundigheidsbevordering varieert en is afhankelijk van de behoeften. De afspraken daarover zijn vastgelegd in ons scholingsbeleid.

Jaarlijks wordt een scholingsplan gemaakt. In dit plan zijn in ieder geval opgenomen:

- scholing bedrijfshulpverlening en kinder-EHBO
- pedagogische verdieping
- cursussen gericht op speciale doelgroepen, zoals baby's

Stagiaires, beroepskrachten-in-opleiding

Kind & Co is een erkend leerbedrijf. Wij vinden het belangrijk om een bijdrage te leveren aan het opleiden van toekomstige beroepskrachten. Daarom werken er bij ons op diverse locaties beroepskrachten-in-opleiding en stagiaires.

Beroepskrachten-in-opleiding werken, afhankelijk van de competenties die zij al hebben behaald, gedurende hun studie in toenemende mate als pedagogisch medewerker binnen de formatie.

Stagiaires staan boventallig op de groep en mogen onder bepaalde voorwaarden incidenteel binnen de formatie worden ingezet.

Daarbij geldt (vanaf 1 januari 2018) dat op een locatie maximaal 33% van de formatie die volgens de BKR nodig is, mag worden ingevuld met beroepskrachten-in-opleiding en stagiaires. Afhankelijk van de opleiding en leerjaar van de stagiaire of beroepskracht-in-opleiding kan de duur en frequentie van aanwezigheid verschillen en veranderen ook de taken en bevoegdheden.

Zowel beroepskrachten-in-opleiding als stagiaires worden in de praktijk begeleid door praktijkbegeleiders die hen wekelijks coachen bij het werken aan hun competenties en hun leerproces evalueren en beoordelen. Op deze manier worden zij maximaal ondersteund om een goede pedagogisch medewerker te worden.

- Een stagiaire werkt te allen tijde onder de verantwoordelijkheid van én onder toezicht van een gediplomeerde pedagogisch medewerker.
- Een beroepskracht-in-opleiding mag na verloop van tijd ook zelfstandig gaan handelen. Dit is afhankelijk van de score die de beroepskracht-in-opleiding heeft op de competentiemeter.

De competentiemeter 'meet' het niveau van de vaardigheden en competenties een stagiaire en beroepskracht-in-opleiding en geeft daarmee inzicht in hoeverre de zij in staat zijn tot het zelfstandig kunnen uitvoeren van bepaalde taken.

Bij ons in de praktijk maken de studenten kennis met bijvoorbeeld dagindeling, verzorging van kinderen, hygiëne, pedagogisch handelen, contact met ouders. Taken die net beginnende *stagiaires en beroepskrachten-in-opleiding* zoal kunnen uitvoeren zijn:

- het begeleiden van activiteiten met de kinderen
- het voorbereiden van activiteiten
- bieden van ondersteuning bij de verzorging van de kinderen (bijvoorbeeld helpen bij het eten/drinken)

Hierbij handelen zij volgens de richtlijnen van Kind & Co.

Deze en meer specifieke taken en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in onze competentiemeter.

Indien een stagiaire of beroepskracht-in-opleiding conform CAO formatief wordt ingezet, worden ouders hiervan op de hoogte gesteld. Zo weet de ouder dat hij/zij ook met vragen of voor een overdracht bij hen terecht kan.

Andere volwassenen

Onze onderhoudsmedewerker is in het pand aanwezig wanneer er iets gerepareerd of geplaatst moet worden op de locatie. Incidenteel kan er ook een externe aanbieder op locatie een activiteit aanbieden. Deze activiteiten zijn altijd onder begeleiding van de vaste beroepskracht. Indien nodig (volgens wetgeving) zijn de andere volwassenen in het bezit van een geldige VOG en staan ze geregistreerd in het personenregister Kinderopvang.

Al onze (in dienst bij KMN Kind en Co) pedagogisch medewerkers, stagiaires en vrijwilligers en andere structureel aanwezigen zijn in het bezit van een geldige Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) en staan geregistreerd in het personenregister Kinderopvang.

Tot slot

Wij hopen dat u dit pedagogisch werkplan met plezier heeft gelezen en dat voor u duidelijk is hoe wij binnen KDV Kindcentrum Rijnvliet werken.

Mocht u toch nog vragen hebben, dan zullen onze pedagogisch medewerkers, de senior of de clustermanager hier graag antwoord op geven. Ook tips en adviezen horen wij graag.

Dit pedagogisch werkplan zal regelmatig worden besproken binnen de teams en minimaal eens in de twee jaar worden bijgesteld.

Met vriendelijke groeten,

Team KDV Kindcentrum Rijnvliet